1893 — 1973
80
років
Служби Народові

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 50. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК СУБОТА, 17-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1973 No. 50. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 16 березня 1973

СЕНАТОР БЕРД У ВАШИНГТОНІ ВИСЛОВИВСЯ за тим, щоб ЗСА нав'язали дипломатичні відносини з Кубою Кастра, бо така ізоляція ні даc багато, при зв'язках вдасться легше знейтралізувати впливи СССР на Кубу. Сенатор вказав на факт, що ЗСА затіснюють дипломатичні відносини з комуністичним Китаєм та СССР, але не змінюють свої позиції супроти Куби.

ІМЕНАМИ ТРЬОХ ПРЕЗИДЕНТІВ ЗСА будуть названі три великі вулиці в столиці Ізраїлю Тель Авіві. Комісія підшукує відповідні вулиці, які будуть мати назви: імени Трумана, ім. Кеннеді та ім. Джонсона.

СЕНАТ ОДНОЗГІДНО СХВАЛИВ ЗАКОНОПРОЄКТ, за яким Департамент рільництва повинен продовжувати видавати безкоштовні сніданки для школярів. Департамент рільництва мав їх якщо не припинити, то дуже скоротити й обмежити в більшості шкіл. Палата Репрезентантів готова затвердити той законопроєкт, і тоді Департамент рільництва буде змушений заплатити школам, де припинили видавання безплатних сніданків, та всюди їх видавати дітям.

ПЕРЕД АМЕРИКАНСЬКОЮ АМБАСАДОЮ В НІМЕЧЧИНІ ВІДБУЛАСЯ в минулу середу мирна демонстрація близько 1.000 німців. Яких 700 мешканців Нюрнбергу й околиці приїхали до віддаленого на понад 250 миль Бонну, щоби перевести ту демонстрацію проти пляну влаштувати американський вишкільний табір недалеко одної спокійної місцевости. Місцеві мешканці ніяк не хочуть мати поблизу вояків з їх вправами, гамором і забаганками. Делегація демонстрантів передала амбасадорові Мартінові Гільдебрандові меморіял.

В ІРЛЯНДСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ЗАПРИСЯЖЕНО нового прем'єра, Лайма Косгрейва. У парляменті висловлено йому довір'я 72 голосами проти 70, але у Північній Ірляндії нонаве традиційно кожний уряд править тільки з маленькою парляментарною більшістю.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗВІЛЬНИВ двох останніх американських в'язнів, ляйтенанта - командера Роберта Флинна, який перебув у китайській в'язниці 6 років, і майора Филіпа Смита, який був в'язнений 8 років. Обидва вони — летуни і їх літаки були збиті над Китаєм.

У ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМІ ПЕРЕБУВАЮТЬ ще 146 американських воєнних полонених з листи 585-ох, до яких комуністи признали́ся, коли передали американцям листу полонених 27 січня ц. р. Всі полонені мають вернутися до ЗСА до кінця цього місяця. Південний В'єтнам звільнив уже коло половини з-посеред 26.000 комуністичних воєнних полонених. Найбільші суперечки йдуть між урядом Південного В'єтнаму й комуністами з приводу цього полонених і їх звільнення. 15 ц. м. В'єтконг звільнив 32-ох полонених з ЗСА.

Видано мемуари ред. Івана Світа про українсько-японські взаємини 1903-1945 р. р.

Ред. Іван Світ (з правого боку) передає ред. Б. Кравцеву в редакції „Свободи" примірник своєї праці про українсько-японські взаємини.

Ню Йорк. — Під фірмою Українського Історичного Товариства, як ч. 3-є його серії „Мемуаристика", появилися окремим 371-сторінковим книжковим виданням п.н. „Українсько - японські взаємини, 1903-1945: Історичний огляд і спостереження" статті і спогади відомого українського політичного діяча і публіциста на Далекому Сході і тепер у ЗСА ред. Івана Світа, довголітнього співробітника „Свобода" й інших українських часописів і журналів ще в краю й на еміграції. На зміст цієї унікальної за своєю темою в українській мемуаристиці і журналістиці книжки склалося чотирнадцять розділів, що в них автор розглядає на тлі світових подій і конфліктів початки й розвиток українсько-японських взаємин, починаючи ще з перших років цього сторіччя, історію українських політичних контактів японців з українцями під час Першої світової війни і потім на Далекому Сході й Манджурії між двома світовими війнами та вкінці під час Другої світової війни. Огляд авторових спогадів і спостережень про українсько-японські зв'язки подаються на тлі розвитку українського національного і політичного руху на Далекому Сході, життя Української Національної Колонії в Манджу-Го, зокрема ж у Харбіні (Тянтзіні, Ціндао і Шанхаю. Попереднє видання передмовою гол. редактора „Українського історика" проф. Любомира Винара про громадську і журналістичну працю ред. Івана Світа, його праці українською, англійською й іншими мовами до історії українців на Далекому Сході, як також з історії й економіки Манджурії та Сибіру. Ред. Іван Світ є зокрема автором таких праць як „Український Національний Дім", Харбін, 1936 та „Читинський процес над українцями в Читі 1923-1924 рр.", Лондон, 1964, й опрацьовує тепер багатотомну працю про „Українців в Азії". Видання багато ілюстроване й завершується індексами прізвищ, організацій та географічних назв. Ціна книжки 8.00 долярів. Набувати можна в книгарні „Свобода", або у книгарні „Арка" в Ню Йорку.

Президент плянує подорож до Европи, Африки, Південної Америки і Японії

Вашингтон. — Запитаний під час своєї пресової конференції 15 березня ц. р. про свої найближчі подорожні пляни, президент Ніксон заявив, що устійнювання його подорожей за кордон залежить від Державного Департаменту і Крайової Ради Безпеки, як вони рішать, що його подорож до якоїсь країни потрібна в інтересах Америки і світового миру. Р. Ніксон признав, що його подорож до Пекіну і Москви могли викликати нарікання запрязлених з Америкою країн, чи він не легковажить їх і не відсуває на задній плян. У зв'язку з цим Президент ствердив, що він подумає поїхати до Західньої Европи, до своїх союзників з Атлантійського пакту (НАТО), до приятелів Америки в Африці та в Південній Америці, де він ще ніколи не був, і до Японії. Однак докладно тих подорожних плянів ще не устійнено і ніякої дати ані ніякої цілі не визначено. Президент все ж згадав про найближче літо, в якому він збирається кудись за кордон.

През. Ніксон пропонує, щоб Найвищий Суд вирішив справу „Екзекутивного привілею"

Вашингтон. — Виступаючи 15 березня на пресовій конференції, президент Ніксон поновно заявився проти того, щоб Конгрес переслухував з будь-яких справах членів персоналу Білого Дому, які є в активній службі, чи які колись у Білому Домі працювали. Як відомо, сенатська Юридична комісія, яка розглядає справу призначення Патрика Грея на директора Федерального Бюра Інвестигацій, вимагає свідчень від дорадника Президента, Джона Діна. Згідно з дорученням Президента Ніксона, Джон Грін відмовився складати свідчення, хоч погодився дати неофіційно вимагані вияснення у письмовій формі. Президент Ніксон заявив, що найкраще було б, коли б Найвищий Суд в цій справі винїс рішення і раз назавжди уточнив легальний аспект неписаної доктрини „екзекутивного привілею". Він також висловив сподівання, що це питання не буде використане Конгресом для того, щоб здержати затвердження номінації Патрика Грея. При цій нагоді Президент вперше зайняв становище до „афери Вотергейт" кажучи, що не йдеться тут про якусь шпигунську акцію міжнародного характеру, чи шпигунство в звичайному того слова значенні в користь іншої держави, а про „шпигунство одної політичної організації до другої". З тим міркуванням Президент заперечив думку про будь-яку аналогію між теперішнім розслідуванням Конгресом „афери Вотергейт", а розслідуванням, яким у свій час займався він сам, як сенатор, розслідуючи шпигунську аферу Алджера Гіса в користь СССР.

Жиди потурбували совєтського дипломата в Ню Йорку

Ню Йорк. — Вечером 15 березня члени Жидівської Ліги Оборони заатакували на вулиці Г. М. Косенкова, другого секретаря совєтської місії при Об'єднаних Націях, обливши його червоною фарбою. Ніяких фізичних пошкоджень совєтському дипломатові не нанесено, а совєтська місія відмовилася формально оскаржити осіб, які вчинили напад. Йдеться тут про Зеліга Шіпіра (18 років) та Мічела Рейна (16 років), членів Жидівської Ліги Оборони, які, нападаючи на совєтського дипломата, хотіли провести демонстрацію в обороні совєтських жидів, переслідуваних в СССР. Облившм поваленого на хідник совєтського дипломата фарбою, під оклики „Ніколи знову", нападники почали тікати, але їх схопила поліція і забрала на поліційну станицю. Згідно з заявою поліції, Зеліг Шіпір ще у 1971 році був обвинувачений за „зневаження совєтського прапору" в часі демонстрації на Кеннеді аеропорті, а в січні цього року за обкидання камінням будинку совєтської місії в Ню Йорку. З уваги на те, що совєтський представник не оскаржив запідозрених, поліція їх звільнила. Обидва демонстранти залишили поліційну станицю з окликами „Ніколи знову" (гасло Жидівської Ліги Оборони) та з привітанням у формі піднесених рук з затисненими п'ястуками.

Менор Джуніор Коледж пропонує безкоштовну науку писання писанок

Дженкінтавн, Па. — Вища школа для дівчат Менор Джуніор Коледж поблизу Філядельфії, якою керують українські Сестри Василіянки, президент Мати Ольга, ЧСВВ, повідомляє, що від 6 до 8 квітня влючно, в п'ятницю, суботу й неділю, там буде проведено для зацікавлених триденний безкоштовний курс писання писанок. Бажаючі мають внести лише по 5 долярів для оплати приладдя, фарб, воску тощо. Кожний виклад триватиме по 2 години: 6-го квітня від 7:30 до 9:30 вечора, 7-го — від 2 до 4 г. по полудні, 8-го — також. У пресовому повідомленні з Коледжу сказано: "Якщо ви ще ніколи не писали „писанки", то прийдіть до Менор Коледжу на триденну науку основ писання великодніх „писанок". Можна телефонувати: (215) 885-2360, або ж зголоситеся письмово, додаючи чек на 5 долярів, на адресу: Manor Junior College, Jenkintown, Pa. 19046. На цей курс вже зголошуються студентки, також і не-українки, з самого Менор Коледжу й сусідніх інших шкіл. Дирекція Коледжу сподівається участи батьків та дітей у згаданому курсі писання українських писанок, задля збереження однієї з найкращих українських народних традицій. 17щаленнія

ДОПОВІДЬ ОРЕСТА СУБТЕЛЬНОГО

Як уже інформовано, виступ доктора́нта Гарвардського університету Ореста Субтельного в Українському Студентському Клюбі в Гантер коледжі в Ню Йорку 9-го лютого ц.р., зглядно включений в коротке повідомлення про цей виступ в англомовному „Українському Тижневику" з 17-го лютого заввагн доповідача на тему Київської Руси, викликали деяку реакцію в пресі та в розмовах. У зв'язку з цим в сьогоднішньому виданні „Українського Тижневика" надруковано повний текст згаданої доповіді Ореста Субтельного, яка відносилася до цілком іншої теми. Заввагн на тему Київської Руси були висловлені у відповідях на запити та вимагають ще деякої додаткової перевірки і устійнення. До цієї справи ще повернемо.

Канада стурбована хитким миром у В'єтнамі — полетів туди міністер Шарп

Сайгон. — До столиці Південного В'єтнаму прилетів канадський міністер закордонних справ Мічелл Шарп, який негайно відбув довгу нараду з міністром закордонних справ Південного В'єтнаму Тран Ван Лямом. Цей останній запевнив канадського міністра, що південно-в'єтнамський уряд дбатиме, щоб не порушувати умов перемир'я. Канадський уряд стурбований, що Міжнародна Комісія для Контролі і Нагляду у В'єтнамі не має змоги працювати якслід і що тому Канада, як один з її членів, опинилася в незручній ситуації. Комуністичні члени тієї Комісії Мадярщина і Польща — з-правила беруть сторону Північного В'єтнаму і В'єтконгу, а тому, що за постановами договору про припинення війни у В'єтнамі з 27 січня ц. р. всі рішення тієї Міжнародної Контрольної Комісії мусять бути одноголосні, то насправді вона має зв'язані руки і спутану свободу рухів. Канадський міністер заповів, що коли ті відносини не поправляться, то Канада виступить з Контрольної Комісії.

Тим часом найбільше стурбування Заходу повозжує безперервне пересування в південному напрямку військ і виряду з Північного В'єтнаму. Президент Ніксон висловлювався на своїй пресовій конференції 15 ц.м про порушування комуністами договору про перемир'я дуже обережно, але признав, що уряд пильно стежить за тими подіями і що він перестеріг Північний В'єтнам однаково на 4-членній Військовій Комісії у Сайгоні, як теж дипломатичним шляхом. Американські найкращі коментатори твердять, що перестороги Ніксона вказують на можливість відновлення налетів проти Північного В'єтнаму, коли той виразно погрожуватиме відновленням війни. У Сайгоні відбулася церемонія стягнення американського прапору з-перед американської головної квартири. Таким чином скінчилася безпосередня участь Америки у В'єтнамській війні. 6.800 американських вояків, які є у В'єтнамі, належать вже тільки до Команди американської військової асисти у В'єтнамі.

Дейвід Брус буде першим амбасадором ЗСА у Пекіні

Вашингтон. — Президент Ніксон повідомив у своїх вступних заввагах на пресовій конференції 15 березня ц. р., що на першого амбасадора Америки у Комуністичному Китаї — з офіційним титулом голови Уряду зв'язку — буде 75-літній Дейвід Брус. Ніксон заявив, що він відкликав Дейвіда Бруса з стану спочинку, вважаючи, що на той пост у Пекіні треба післати дипломата з великим стажем і подагою: Дейвід Брус був амбасадором у Британії, Франції й Західній Німеччині та головою американської делегації на Паризькій Конференції про В'єтнам. Найближчими співробітниками Бруса у Пекіні будуть Алфред С. Дженкінс з Державного Департаменту і Джон С. Голдридж з Крайової Ради Безпеки — обидва фахівці далекосхідніх і азійських справ, обидва із знанням китайської мови. Вони обидва товаришили були Ніксонові в його подорожі до Пекіну, як теж в останній подорожі туди Генрі Кіссінджера. Одним із поважних аргументів, чому Президент обрав Дейвіда Бруса на той пост, є те, що Брус є демократом і служив чотирьом президентам без уваги на їхню партійну приналежність. Президент Ніксон підкреслив, що політика Америки супроти Китаю мусить мати підтримку від обох партій і стояти поза та понад ними — й особа Дейвіда Бруса власне персоніфікує такий підхід. Американський Уряд зв'язку в Пекіні буде загалом складатися з 20 осіб — 10 осіб штабу і 10 канцелярійного та технічного персоналу. Американські часописи, які вже давно передбачували покликання Дейвіда Бруса на те становище, звертали увагу, що державну верхівку Комуністичного Китаю становлять тепер люди пізнього віку — Мао Тсе-тунг, Чжу Ень-лай — і тому Дейвід Брус буде підходити їм своїм віком.

СССР вимагає для Тіта Нобелівської нагороди миру

Москва. — „Правда" з 15 березня опублікувала інформацію про те, що голова Совєтського Комітету Миру Н. Тіхонов звернувся до Нобелівського Комітету з пропозицією, щоб на цей рік признати Нобелівську нагороду миру югославському президентові Тітові. Цей свій лист Тіхонов написав нібито у підтримку заходів по цій лінії, які ведуться в окремих західньоевропейських державах. У листі Тіхонов підкреслює, що у своїй політичній діяльності президент Тіто завжди підтримував „сили миру" і завжди знаходився по стороні „миролюбних сил, які змагаються за свободу, незалежність і безпеку народів". „Правда" не згадує, однак, про той факт, що в минулому і сьогодні між СССР та Югославією відносини були і є напружені. Як відомо, в лютому група американських сенаторів і конгресменів звернулася до Нобелівського Комітету з пропозицією про віддачення Нобелівської нагороди миру президента Ніксона.

В СССР почалося раціонування харчів; англійська газета вказує на політичні причини господарської кризи

Лондон. — „Дейлі Телеграф" інформує про те, що в СССР почалося раціонування таких харчових продуктів як картопля і масло. Газета пише, що кризу на відтинку харчів в СССР офіційно пояснюється незадовільним врожаєм з уваги на погану погоду. „Дейлі Телеграф", однак, оспорює це намагання скласти всю вину на несприятливу погоду, бо, як пише газета, вона була сприятлива погода також і в інших країнах, зокрема в ЗСА та Канаді, а збір зерна тут не зменшився. За словами газети, основна і очевидна причина, чому совєтське сільське господарство знаходиться в кризі, навіть при найкращих кліматичних умовах — політична. Маючи на увазі трудноці совєтського господарства, „Дейлі Телеграф" запитує, чому Совєтський Союз в такій ситуації витрачає на військові потреби два, чи три рази більше від інших західньоевропейських країн.

ВАТИКАН ІЗ ЗАСТЕРЕЖЕННЯМИ ДОЗВОЛИВ ПЕРВОІЄРАРХОВІ УКЦ НА УЧАСТЬ В ЕВХАРИСТІЙНОМУ КОНГРЕСІ, ІНФОРМУВАВ ЄПИСКОПІВ

Блаженніший Йосиф Сліпий, Верховний Архиєпископ УКЦ

Одержані тепер з достовірних мирянських джерел інформації та відписи документів потверджують попередні поголоски, що Ватикан тільки із застереженнями дозволив Первоієрархові Помісної Української Католицької Церкви, її Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому, на участь в Евхаристійному Конгресі в Мельборні, Австралія, і опісля повідомив про це, за посередництвом своїх делегатур в поодиноких країнах, усіх єпископів цієї Церкви з виразною метою відмовити їх від участи в тому Конгресі разом з їхнім Первоієрархом, до якої він їх окремо запрошував. Цим і вияснюється, що тільки Владики УКЦ в Канаді взяли участь у тому Конгресі разом зі своїм Первоієрархом, але не було на ньому Владик УКЦ з Америки, Бразилії й Аргентини та Західньої Европи.

Згідно з одержаними відписами документів, Верховний Архиєпископ Блаженніший Йосиф Сліпий звернувся листом, датованим 3-го січня, до Папи Павла VI, інформуючи його про своє бажання взяти участь в Евхаристійному Конгресі в Мельборні в лютому ц. р. У відповідь на того листа ватиканський секретар стану, Кардинал Війо, переслав Верховному Архиєпископові листа, датованого 22-го січня, в якому сказано:

Новий лист Кардинала Війо

Ваша Еміненціє!

Це у зв'язку з Вашим листом з 3-го січня, в якому Ваша Еміненція поінформував Святішого Отця, що Вас запрошено до участи в Евхаристійному Конгресі в Мельборні для відправи Святої Літургії прохаючи про необхідну авторизацію.

Найвищий Архиєрей, після дбайливого розгляду питання, не має застережень щодо відвідин Вашої Еміненції того міста, якщо метою відвідин в Мельборні не є жадні інші цілі, як тільки вказана, що поїздка матиме виключно ритуальний характер та що вона відбудеться згідно з духовим і Евхаристійним значенням того торжественного міжнародного святкування.

Його Святість не має сумніву, що Ваша Еміненція виключить інтенції осіб робити заходи, які не є літургійні та які можна б інтерпретувати як натиск на Апостольську Столицю у справах, які не є згідні з існуючим законом. Він дуже добре розуміє, як невідповідно і шкідливо було б, якщоб Ваша Еміненція навіть мимовільно втручався в ту велику манифестацію побожности і віри.

Вдячний Вашій Еміненції за увагу до його чемности, Святіший Отець висловлює свою добру волю та бажає зі свого серця передати Вам Апостольське Благословення, як вираз Небесних Ласк. Він бажає Вам щасливої подорожі.

Манифестуючи Вам також мої власні добрі побажання, дозвольте мені з цієї нагоди знову потвердити мою глибоку пошану. Від Вашої Еміненції дуже відданого в Бозі, *Й. Війо.*

Згідно з інформаціями, копію цього листа Кардинала Війо до Первоієрарха Помісної УКЦеркви її Верховного Архиєпископа Блаженнішого Йосифа Сліпого. Апостольські Нунції в поодиноких країнах переслали на початку лютого ц. р. всім Владикам УКЦ в тих країнах із таким супровідним листом:

Ваша Ексцеленціє!

Згідно з вказівкою моїх Зверхників пересилаю цим листом Вашій Ексцеленції, для Вашої особистої інформації, тільки що одержану копію листа, що його в останньому часі переслав Його Еміненція Кардинал Секретар Стану до Його Еміненції Кардинала Верховного Архиєпископа Львівського. Лист є відповіддю нашого Святішого Отця на прохання Кардинала Сліпого взяти участь у Міжнародному Евхаристійному Конгресі в Мельборні.

Дальші інформації про участь Первоієрарха та кількох Владик УКЦеркви в Евхаристійному Конгресі, мирянські акції з цієї нагоди та відгомін у місцевій і крайовій пресі будуть подані, на підставі одержаних документів, в чергових числах „Свободи".

Змінено програму відвідин Верховного Архиєпископа УКЦ в Канаді, очікується запрошення його на відвідини в ЗСА

Вінніпеґ. — Місцевий український католицький тижневик „Поступ" з 11-го березня ц. р. повідомив про деякі зміни в програмі запланованих відвідин Первоієрарха Помісної Української Католицької Церкви й Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в Канаді. Згідно з новою програмою, Верховний Архиєпископ в днях від 13 до 20-го квітня буде на відвідинах у Ванкувері і з Едмонтоні, від 20 до 26-го квітня у Саскатуні, від 26 квітня до 4-го травня у Вінніпегу і від 4 до 12-го травня в Торонті. З усіх цих містах Гостя вітатимуть спільно всі українські католицькі Владики Канади і, як це було в 1968-му році, цілком певно прилучаться масово всі українці.

Рівночасно із священичих та мирянських кіл в ЗСА висловлюють надію, що також Ієрархія УКЦеркви в цій країні запросить свого Первоієрарха на відвідини в Америці. У цій справі пороблено вже також деякі конкретні заходи.

ЗБІРКА „10 ДИТЯЧИХ ПІСЕНЬ"

Чикаго. — Цього року в Чикаго вийшла великого формату норм. нотного аркушу збірка текстів і нот під наг. „10 дитячих пісень", вірші Ганни Черінь, музика проф. Василя Шута, композитора з Харківщини, який живе і працює по війні в Чикаго.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Актуальна культура

Це дуже відрадне явище, що в останньому часі одним із найперших предметів публічних дискусій та й розмов між окремим нашими громадянами є питання, пов'язані з культурою. Гарвардські студії українознавства, сторічний ювілей НТШ, турбота за українське шкільництво, масова участь глядачів на виставах театру дітей і молоді в Чикаго, чи балетної школи або школи мистецького слова в Ню Йорку—все це вказує на здоровий інстинкт громади, на її здорове й правильне відчування, що між першими завданнями української вільної громади є творити культурні цінності.

Правда, сьогодні у широкому світі, а тим паче в житті українців розсіяних у діяспорі — все є більше чи менше „політикою". Видавати книжки, що їх не можна видати під комуністичним режимом в Україні — це політика, — виховувати дітей в національному українському дусі це для нас політика, — вшановувати установу, сповнену ідей Тараса Шевченка — це напевно політика. Ми ж не маємо впливу на політику існуючих держав, а ладнання відносин всередині нашої громади можна окреслити не як „внутрішню політику", а як потребу зберігати внутрішній наш правопорядок.

У цій ситуації школа, наука, студії — це преціннa і преважлива справа. Вже сьогодні щораз виразніше, так би мовити, пожвавлення духової атмосфери в українському житті та в українсько - американських відносинах у зв'язку з щораз більшим числом українських інтелектуалістів та професіоналістів і щораз більшими їхніми осягами. Зросли наші культурні вимоги, почавши від такої, здавалось би, малої справи, як підручники для учнів шкіл українознавства, до рівня високошкільних студій, рівня наукових творів і рівня мистецьких імпрез. Актуалізація того, що належить до української культури в широких колах громади — це добре, позитивне явище. Треба, щоб воно було не проминальне, а постійне, як постійною потребою нації є культура.

Ліві і ще лівіші

Хоча на практиці комуністи виявили себе найбільш ретроградною, а не поступовою силою, за ними прийнялася назва „лівих", що мала б символізувати поступовість, передовість, авангардність. Криза практичного комунізму особливо яскрава в СССР, де ту червону доктрину втримують про житті з допомогою заслань, тюрем та закритих судів КГБ. Криза так зв. комунізму в країнах - сателітах яскраво виявлялася вже кілька разів у повстаннях, спротиві й навіть самоспалюванні людей на знак протесту проти московської окупації їхніх батьківщин. Зневіра в комуністичному таборі поширюється й на носіїв тієї ідеології, і тому в СССР та в інших країнах час до часу відбуваються партійні чистки. Порожнеча комуністичних фраз призвела до відвертої сварки та ворожости, які помітні у відносинах між двома „братськими країнами", СССР і комуністичним Китаєм. У середовищах комуністичних партій у країнах на Заході серія розходжень і розколів почалася давно, але в наш час вона поширюється й поглиблюється.

Комуністичні „ліві" діляться на більше і менше лівих, на просто лівих і ще лівіших. Ні в Чіле, ні у Франції, ані в Аргентині комуністи не здобули, навіть на спілку з лівими соціялістами, тих впливів і місць, на які вони розраховували. Народи світу бачуть дедалі, то виразніше, що комуністична ідеологія проповідувана Марксом і Леніним, провалилась, що не Захід купує хліб у комуністів, лише останні, на чолі з СССР, йдуть із довгою рукою по західній хліб. Населення в Чіле, наприклад, бачить, що націоналізовані комуністами д-ра Алленде підприємства дають значно менше прибутків, чим давали раніше.

І все таки комуністи з їх величезним пропагандивним апаратом і необмеженими матеріяльними можливостями знаходять собі прихильників серед ліберальних кол різних країн, що для них кожний „естаблішмент" має бути повалений в ім'я якоїсь вифантазуваної „справедливости".

В. Давиденко

ВОГНИКИ В ТЕМРЯВІ

Довгозамовчуване слово „Самвидав" час від часу вже з'являється в совєтській пресі, як знак, що годі його замовчувати. Очевидно, з підпільною літературою в СССР, а зокрема на Україні, знайомі вже не лише її автори, як пробують переконувати читачів совєтської преси платні пропагандисти, а й ширший загал. І тому з Агітпропу ЦК КПСС, мабуть, „спустили директиву" по всіх газетах і журналах розгорнути кампанію вже не лише проти „підривно - диверсійних" радіопередач із Заходу, а й проти „внутрішніх підривників, що об'єктом своєї діяльности вибрали саме совєтську молодь". Ось і в „Радянській Україні" з 22 лютого ц. р. Іван Гончаренко навіть „поему" написав про те, як „бандерівські горлорізи" перепачковують на Захід „Самвидав", розправляючись при цьому з „героями-прикордонниками".

Цим „внутрішнім підривникам", як і їхнім інспіраторам, закордонним „совєтологам" (це слово взято в „лапки") присвячує свою спрепаровану в КГБ статтю в „Голосі Родіни" (з 19 лютого) якийсь Б. Александровський, колишній еміґрант - поворотець.

„Змінювались часи, змінювались декорації міжнародного життя, — пише Александровський, — відходили в небуття ллойд - джорджі, пілсудські, мільєрани, вільсони, гітлери, розенберґи. На зміну їм приходять нові проповідники антирадянізму. Історія їх нічого не навчила..."

Але тут же кагебівський автор сам себе заперечує, пишучи: „Останніми роками вони змушені невблаганною логікою подій перекреслити давніші пляни „повалення радянської влади" всякого роду інтервенціями — політичними, военними, економічними — і перейшли до зовсім нової форми боротьби — ідеологічних диверсій". А об'єктом цього нового роду агресії, пише він, вибрали совєтську молодь.

„Чим же спокушають капіталістичні сирени і внутрішні підривники молодих будівельників комунізму? — запитує Александровський. І відповідає: — Індивідуальною свободою, що нібито панує на Заході. Красивим життям (дуже популярний вираз серед совєтської молоді — В. Д-ко). Повною свободою писати, видавати й читати все, що завгодно".

Очевидно, все це сказано в саркастичному тоні, але нічого зі сказаного Александровський не може заперечити. Натомість вдається він до утертих совєтських пропаґандивних арґументів: „совєтська молодь своїми переконаннями і своєю совістю не торгує; її не привабиш „красивим життям"; вона добре знає справжню суть так званої „індивідуальної свободи".

Кагебівський автор знає, що пише він неправду, і знає також, що ніхто з його читачів йому не повірить. Але — танцюй, враже, як пан каже.

Проте, заперечуючи масовий фермент серед підсовєтської молоді, колишній еміґрант мусить признатися, що „дехто з психічно незрівноважених юнаків і дівчат потрапляє в наставлені диверсантами пастки". Такі молоді люди, пише він, „стають перед судом радянської громадськости, а в рідких випадках — і перед народним судом". І тоді таку ситуацію „ці психічно незрівноважені люди проголошують як здушення стихійного протесту радянської молоді проти існуючого в СССР політичного режиму..."

Але чи то „совєтологи" закордоном, яких в усьому винуватить кагебівський автор, придумали і поширюють „Хроніку поточних подій", „Український Вісник", численні адресовані до найвищих совєтських установ звернення — точно удокументовані матеріяли? Ці документи пишуть і в них згадується не „декого з психічно незрівноважених", а сотні безправно переслідуваних людей, десятки найбільше відважних, найбільше рішучих, передусім українських, патріотів, яких судять не „судом радянської громадськости" і не в „народних судах", а в закритих від народу інквізиторських камерах, після чого їх беззаконно спроваджують на повільне вмирання у найбільш варварські заклади, цинічно названі „поправно - трудовими таборами".

На останньому з таких ганебних процесів, що закінчився у Львові з початком лютого, засуджено на 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання автора відомого на цілий світ акту обвинувачення проти московсько - большевицького режиму, збірника „Лихо з розуму" Вячеслава Чорновола. Тоді ж, у перших числах лютого почався ряд процесів проти ще не засуджених молодих українських патріотів, яких кагебівський вислужник називає „внутрішніми підривниками".

Поширюваний на всій території СССР „Самвидав", за участь в якому карають найжорстокішими вироками, „деякі юнаки і дівчата" лише для деяких „психічно незрівноважених" ніколи не бралися б видавати. Це — вже масові видання для народу. І тому стали вони перед антинародним режимом як поважна загроза, і тому заговорила про них режимна преса.

Активний учасник руху за права людини в СССР, кілька разів ув'язнюваний КГБ математик В. Гершович, що кілька місяців тому опинився на Заході, пише: „Хроніка поточних подій" — це літопис беззаконь. Це — правда, тобто найстрашніше для тих, хто чинить беззаконня. І тому совєтська „охранка" поклялася так чи інакше покінчити з „Хронікою". Більшість здогадних авторів „Хроніки" виарештувано, але вона безупинно продовжує виходити, наче не на неї ведеться шалене полювання..."

Те саме треба сказати про „Український Вісник", що його 6-те число також вийшло вже після рішення Пленуму ЦК КПСС виарештувати й запроторити до концтаборів його редакторів і авторів. Можливо, що КГБ це вдасться. Можливо на якийсь час затамують на Україні ще не широкі, але бурхливі весняні струмки вільного слова. Проте, як сказав в очі своїм суддям один з українських патріотів—„Дніпра не спинити!" Як не спинити й весни, яка починається малими струмками, що випливають з танучої криги.

Молодий дисидент В. Гершович закінчує свою статтю словами, зверненими до московських душителів людських прав і свободи: „Ви вважаєте, що вам удасться умертвити „Хроніку"? Зусилля ваші — марні. „Хроніка" — безсмертна так само, як безсмертні „Фенікс" і його творець Юрій Галансков".

Півсотні років непроглядна темрява вкривала землі, названі фальшивим ім'ям Союзу Совєтських Соціялістичних Республік. Але, як писав колись в часи чорної реакції, що запала в Росії після революції 1905 року Володимир Короленко, російський письменник з українською душею: „І все таки попереду вогники, вогники!" Мерехтливі, далекі, вони розгоряються щораз яскравіше, щоб кінець - кінцем спалахнути величезним полум'ям, яке навіки спопелить дракона - потвору, звану московським большевизмом.

Б. Цимбалістий

ДОБРИЙ ПОЧИН

В часі, коли увага нашої громади була скерована на успішне завершення першої стадії гарвардського пляну, заклик Союзу Українок Америки допомогти українським дітям у Бразилії у їх студіях пройшов якось непомітно. Сама ж кампанія допомоги тим дітям виявилася мало успішною, бо досі зголосилися тільки чотири родини, готових „заопікуватися" чотирма дітьми у Бразилії.

Зокрема замало використовується нашу щоденну пресу для інформування загалу про цю акцію, її успіхи й можливості. Як я міг переконатися з багатьох розмов, дуже мало людей знає про цю акцію. Але багато наших громадян відразу виявляють зацікавлення і охоту включитися в справу, як тільки їм з'ясувати, про що йдеться. Ось для прикладу, коли поінформовано членів одного нашого товариського клюбу про акцію Союзу Українок, вони відразу погодилися додавати до ціни своєї вечері раз на місяць 50 центів, щоб спонзорувати студії однієї дитини в Бразилії. Можна сподіватися, що багато інших клюбів, молодечих організацій, товариств, парохій могли б включитися в цю акцію.

Про що йдеться? Як відомо, в південній Бразилії, в стейті Парана, живе суцільною масою близько 130 тисяч українських переселенців. Більшість із них займається хліборобством, і їх економічний стан незавидний. Як подає Енциклопедія Українознавства, „оселені поза містом (по колоніях) рільники - українці дуже консервативні у своєму побуті, традиціях та мові й відпорні на денаціоналізацію". Василіяни мають свою середню школу, але за науку треба платити. Наші незаможні, але багатодітні селяни в Бразилії не мають змоги посилати дітей навіть до середньої школи, хоч кошти навчання і удержання невеликі — тільки 150 долярів річно за учня і 200 долярів за студента високої школи.

Тому Союз Українок Америки звернувся з закликом до українського громадянства в ЗСА прийти з допомогою нашим землякам у Бразилії і почав вербувати „спонзорів" для поодиноких дітей. Ця акція заслуговує на широку піддержку.

Чи може бути шляхетніше діло, як „вивести в світ" дитину незаможних батьків, відкрити їй можливості інтелектуального росту? Але не самі гуманні мотиви повинні спонукати нас включитися в справу допомоги дітям у Бразилії. Як спільнота ми не смієсмо думати постійно лише про втрати — ми мусимо думати про продовження нашого життя.

В модерних суспільствах, зокрема в американському, велику увагу присвячується питанням „людських кадрів, чи ресурсів" (менпавер). Відповідно до теперішніх і передбачуваних потреб суспільности, ці кадри вибираються, вирощується, забезпечується освітою та умовами праці на те, щоб суспільність могла мати якнайбільше користи, а вони самі найбільше особистого задоволення.

Ми, українці в діяспорі, повинні також підходити до справи вирощування кадрів пляново, раціонально і економічно. Ми не можемо жити надіями на швидкі зміни в Україні, а повинні плянувати життя української діяспори на багато десятиліть уперед. Наші розкидані в світі громади вже тепер потребують, а ще більше потребуватимуть священиків, учителів українознавства, виховників, активних освічених громадян. Треба творити поза Україною наукові та культурні вартості, які були б вкладом в українську і світову культури. Іншими словами, треба думати й плянувати, як і де виростити отаких людей.

А ось у Бразилії є тисячі наших дітей, що не мають можливості здобути навіть середню освіту. Серед нашого народу, зокрема селянства, криються великі таланти (наші два найбільші поети вийшли з селянських низів). Коли в інших державних народів талановиті одиниці легко могли вибиватися з народньої гущі, виходити зі своєї селянської кляси, наші селянські діти таких можливостей не мали довгими століттями! Хто знає, чи з-поміж тих тисяч українських дітей у Бразилії, вихованих в українських домах, незасимільованих, не вийшли б талановиті поети, письменники, мистці, науковці, визначні духовні провідники.

В Бразилії є великий резервуар для доповнення кадрів священиків та інтелігенції. Його треба використати тим більше, що потрібно для цього коштів невеликих, якщо порівняти з коштами виховання дитини в ЗСА. Освіта однієї дитини в Бразилії протягом 10 років (тобто середня школа та університет) коштує 2,000-2,500 долярів. Нам здається, що українці в ЗСА могли б легко перебрати опіку над стома дітьми, збираючи від 15 до 20 тисяч долярів річно на ту ціль. З тими дітьми треба було б тримати листовний зв'язок, інформуючи їх про життя інших українських громад та зв'язуючи їх із життям усієї української спільноти.

Якби в нас існувала відповідна фундація, вона могла б призначати певну суму грошей на виховання наших кадрів у Бразилії, дбаючи про те, щоб ці гроші були як слід використані, постачаючи дітям підручники, літературу, допомагаючи творити молодечі організації і вишкільні табори з підготовленими виховниками.

Тут існують великі можливості для плянової дії. Пригадаймо, що один із центральних жидівських фондів (Юнайтед Джуїш Еппіл) саме займається допомогою поодиноким жидам чи групам жидів в усіх країнах світу.

Своєю ініціятивою в допомозі українським дітям у Бразилії Союз Українок Америки черговий раз доводить, як доцільно, далекозоро і гуманно ця організація вміє відповідати на потреби часу. Шляхетний почин цієї організації заслуговує на повну піддержку поодиноких громадян, парохій, товариств, клюбів тощо.

СОВЄТСЬКІ ЧИННИКИ НЕГАТИВНО ОЦІНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ АРАБСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ

Київ. — „Радянська Україна" з 11 листопада опублікувала у відповідь на запит читача про арабську терористичну організацію „Чорний вересень", інформацію такого змісту:

„Методи терору проти цивільних осіб, політичних діячів, застосовувані „Чорним вереснем", на думку прогресивної громадськости світу, не йдуть на користь справедливій боротьбі арабського народу Палестини за повернення своїх територій, окупованих ізраїльськими агресорами, а тому не знаходять серед неї підтримки й розуміння".

З НАШИХ БУДНІВ

ХТО Ж ЇЇ ВІДКРИВ?

В Лондоні я не був, у 7-ій Сесії УНРади участи не брав, жадних англійських контактів, признаюся, не мав, то й бігме не знаю, звідки вона в мене взялася, оця, вибачайте на слові, „англійська грипа"... Та й ще з комплікаціями! Три з лишком тижні відлігувався у постелі, як той пан, відбирав телефони, заживав мікстур всяких, відігравав ролю Лазаря. Та з кожною слабістю є так, як казали колись в Старім Краю: „Ніж довідаються всі, то присхне як на псі".

Страждаючи від грипи, автор цих рядків не встиг, рідясна, багацько написати, — від чого, однак, шановний читач великої втрати не зазнав, — зате автор мав нагоду дещо більше прочитати, з очевидною користю для себе. Між іншим, довідався, що справа відкриття Америки ще далі дефінітивно не вияснена і що з цим питанням вчені-дослідники різних мастей мають справжню заморокy. Як виходить із статті Т. Флемінґа в журналі „Рідер'с Дайджест" (число за березень 1973), уже 2,000 років до Христофора Колюмба якісь таємничі скитальці, що мали підкреслено семітський вигляд, пригалили своїм кораблем до узбережжя Південної Америки, де теперішня Бразилія, трохи там покрутилися, а далі — зникли в сутінках історії (мабуть, не вспівши нав'язати відповідних контактів).

З численних інших статтей чи праць на цю тему помічається, як американців припікає це питання: хто їх фактично відкрив, коли і навіщо?.. Це, либонь, у зв'язку з тим, що в 1976-му році передбачаються всеамериканські святкування 200-річчя З'єднаних Стейтів Америки, будуть великі паради, отож до того часу випадало б їм, американцям, поставити, як то кажуть, крапку над „і".

До речі, в цих ювілейних святкуваннях візьме, як знаємо, найактивнішу участь і наша, українська група, яка вже собі вибрала голову Ділового комітету та його президента: перший з них це гнучкий політик, другий — гнучкий танцюрист. Хоч у нас, українців, страшно завізно буває з владними ювілеями, попри таку історичну оказію, як 200-річчя Америки, годі пройти мимо! До того ж ми таки зобов'язані подати тут американцям помічну руку з вдячности за те, що вони кожного року так гарно ставляться до роковин нашої Самостійности і Соборности — Свята 22-го Січня.

Як писала „Свобода" з 1-го лютого ц.р., українці прикладуть всіх зусиль, щоб зорганізовано включитися в найширші, громадські приготування до відзначення великих роковин Американської Революції, алеж спірне подекуди питання — хто її, Америку, відкрив, ми залишемо на вирішення самим таки американцям.

Ікер

Алла Коссовська

ДОЧКА

(3)

— А ти все ж таки говори до неї нашою мовою, говори, я тебе прошу! — гаряче вирвалося в нього. — І листи хай до мене пише через бабуню по-українському, добре? — Щось по-дитячому зворушливе було у виразі батьківського обличчя і в цьому тремтливому голосі.

— Але ж вона вчиться в російській школі і попсує собі вимову „гакаючи" і „щокаючи".

— Ти теж училася в російській школі, а проте навчилася не плутати обидві мови, — заперечив батько, — тож обіцяй мені!

— Ну, добре, хай буде й так, якщо тобі так хочеться, — погодилася дочка. – Хай знає дві мови, це не зашкодить. — І її усмішка потеплішала.

— Дякую! — сказав батько.

Дні минали хутко. Чудова нюйоркська осінь наче намагалася показатися рідкій гості в усій своїй красі. Сади стояли залиті золотом і пурпуром, просвічені теплим, ясним сонцем, під шатром яскравоблакитного неба.

Батько з дочкою щодня вибиралися на прогулянку. Вони об'їздили всі околиці Ню Йорку. Побували в Кетскільських горах, які особливо гарні об цій порі року. Микола був щасливий присутністю дочки. Він милувався нею чи не більше, як осінньою природою, що їх оточувала.

Він старанно уникав драстичних тем, боячись зіпсувати погідний настрій Лариси. Гостей до себе він уже не кликав, їм і вдвох було добре.

І все ж таки час від часу зривалося з уст необережне слово, яке краплиною гіркоти на хвилину затруювало щирість їх відносин.

Якось Лариса спитала:

— Чому ти не одружився? Адже у вас радянський шлюб вважають недійсним.

— Мені байдуже, хто і як вважає. У мене там, вдома, була дружина, є ти, і я вірю, що колись ми з'єднаємося.

— Ось і з'єдналися, але лише ми з тобою. Та й то не надовго, — задумливо сказала Лариса.

Вони стояли на високому океанському березі, з якого відкривався чарівний краєвид: голуба, сліпуча затока, а за нею безмежна широчінь океану.

— Скажи, дорога, а не хотіла б ти назовсім залишитися тут, зі мною? — несподівано для себе самого запитав Микола.

Лариса рвучко відхилилася і висмикнула руку з його руки.

— Жартуєш! У мене там доня. А крім того мені тут усе чуже. Ну що в мене спільного з усіма цими твоїми напівтрупами? Якісь уламки, а це люди! Чим вони живуть? Старими, заіржавілими спогадами, безкрилими мріями? Сподіваються, що Радянський Союз розвалиться, і вони в'їдуть в столичний Київ на білих конях, як переможці. Алеж кожній тверезій людині зрозуміло, що цього ніколи не буде. Радянський Союз могутніє, розвивається. Ти собі уявити не можеш, як виросли після війни наші міста, які потужні фабрики постали на повоєнних руїнах, який простір для творчої праці!..

— Ти мене не агітуй за совєтську власть! — подратовано перебив батько її палкий дитирамб. — Можна подумати, що без большевиків країна заснула б і проспала усі ці п'ятдесят років. А я тебе запевняю, що за іншої системи вона розвивалася б і багатіла далеко скоріше без голоду 1933 року, без масових розстрілів і заслань. Скільки ти мусиш працювати, щоб утримувати невеличку родину? Десять-дванадцять годин денно?

— Можна й менше, але я хочу...

— Ага, ти хочеш, щоб твоя донька не ходила боса і харчувалася добре, чого не було б, якби ти працювала нормально, п'ять-шість годин, як працюють американські вчителі. І за десять років ти мала б свій власний будинок і все, що мають тут люди з твоєю освітою...

— Ну от, ти знову про матеріяльні достатки! — з досадою перервала Лариса потік його гарячих слів. – Але яке моральне задоволення має тут учитель?

— Та вже те, що може говорити все, що думає і чого не сміє совєтський учитель. І ти це називаєш простором для творчої праці! Та спробуй ти внести в свої лекції щось своє, відмінне від встановленої програми, і тебе з'їдять, звільнять, а в гіршому випадку заарештують і заженуть туди, куди Макар телят не ганяв! А ти говориш про моральне задоволення...

— Алеж тепер там змінилося... — спробувала була заперечити Лариса, та Микола вже не міг стриматися:

— Змінилося, кажеш? Так, тепер не забирають вночі, не розстрілюють масово, але зате беруть вдень небажаних, свободолюбних людей, запроторюють наших патріотів до психіятричних лікарень чи мордовських таборів.

— У державі мусить бути лад, інакше вона розвалиться!

— Так, узурпатори мусять тримати владу залізною рукою.

— Ти помиляєшся, народ після смерти Сталіна відітхнув з полегшею і підтримує свій уряд...

— Спробував би не підтримувати!

— Ти не знаєш, як у нас тепер, ти підходиш з категоріями сталінських часів.

— Я взагалі дивуюся, як після викриття сталінських злочинів можна залишатися комуністом. Ти не думай, що ми тут нічого не знаємо. Тепер „залізна заслона" має багато дірок. Та й наші люди, які воювали в останній війні, побачили, як живуть народи Німеччини, Австрії, Бельгії, Франції. Вони переконались, що в кожній західньоевропейській країні незмірно більше волі і достатку, ніж у „першій в світі соціялістичній державі".

Раптом Микола замовк, побачивши на обличчі дочки вираз болючого збентеження, і зрозумів, що вона далеко не така певна своєї правоти, як то хоче показати. Гострий жаль до Лариси заворушився в його серці і він узяв її руку в свої обидві.

— Рідна моя, ми тут самі, ніхто нас не чує, скажи відверто, чи ти щаслива, чи задоволена з свого життя?

Лариса дивилася на затоку, де в перловій далині зникала маленька яхта з білим вітрилом.

— Щастя? Що таке щастя? — задумливо спитала вона. — Невхопний синій птах?

— Ну, добре, може я не так висловився. Хай не щастя, не синій птах, але задоволення, радість життя, чи ти їх відчуваєш?

— Як тобі сказати? Коли я вчилася, мені здавалося, що, закінчивши навчання, ставши на свої ноги, я відчую це задоволення, щастя, як ти кажеш. І справді, коли дістала диплом, була радість, відчувалася самоповага. А далі прийшли будні, а з ними щоденні обов'язки. Народилася дочка, стало зовсім скрутно. Виписала свекруху, думала, що її присутність в нашій родині стримає чоловіка від пиятики. Та де там! Мати вважала, коли чоловік працює, то мусить мати якусь „розрядку", як вона казала. Ну і „розрядився": згинув під автом в п'яному вигляді. Почесна смерть, нічого не скажеш, — вії опущених дочкиних очей затремтіли.

Микола дивився на неї і відчував її біль, як свій власний, і сльози співчуття і любови обпекли його очі.

— Бідна ти моя, бідна, донечко моя! — прошепотів він, цілуючи її руку. Та Лариса вже поборола хвилеву слабість і її очі набули знову властивого їй спокійного, трохи холоднуватого виразу.

— Але все йде людині на користь. Сталь гартується не легко, але стає міцною. Моя воля, мій характер гартувалися теж тяжко, але результатом я задоволена: мені вже не страшні ніякі життьові бурі! — закінчила вона майже весело, намагаючись затерти враження від хвилевої душевної слабости.

(Продовження буде)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ! ВКЛЮЧАЙМОСЯ В АКЦІЇ ЇХ ОБОРОНИ!

Йорданський король Гуссейн помилував 17 засуджених на смерть партизанів

Амман, Йорданія. — Йорданський король Гуссейн, який затвердив був засуд смерти, проголошений воєнним судом проти одного з лідерів палестинських партизанів-терористів Абу Дуада і його 16 товаришів, помилував їх, покликавшись на „сердечні і чесні просьби", звернені до нього, мабуть, від різних арабських володарів, та на мотиви гуманітарної натури. Гуссейн нічого не виявив, чи арабські партизанські організації погодилися на його передумову щодо помилування отих засудженців, щоб вони обіцяли більше не змовлятися проти йорданського режиму, — він нічого не сказав також, чи засуджені на смерть мають відбувати в'язничну кару і яку саме. Помилування Гуссейном отого гурту арабських партизанів, що їх арештували були за спробу перевести збройний переворот в Йорданії, переконує західніх кореспондентів і дипломатів у столиці Судану Хартумі, що суданський суд так само засудить на смерть 8-ох арабських вбивників двох американських і одного бельгійського дипломатів та що президент Судану аль-Німейрі після того помилує їх, замінивши кару смерти на довголітню в'язницю. Справа відношення арабських держав до партизансько-терористичної організації „Аль Фатах", яку вони дотепер фінансували і яким постачали зброю, все ще не з'ясована: суданський президент аль-Німейрі оскаржив „Аль Фатах", що це вона з своєї головної квартири в Ливані зорганізувала була той наскок на савді-арабську амбасаду в Хартумі і що її найвидатніші члени були авторами й провідирями наскоку, що скінчився вбивством 3-ох дипломатів і капітуляцією вбивників.

Американський філателістичний журнал про українську тематику на марках СССР

Санта Роза, Каліф. — Знаний колекціонер-філателіст і дослідник п. Андрій Сольчаник опублікував у двомісячнику американської філателії „Файн Артс Філателіст" в ч. 1 з 1973 р., що виходить у Санта Роза в Каліфорнії, дослідницького типу статтю під наг. „Театр в Україні на поштових марках". Стаття розпочинається ствердженням, що небагато драматургів і акторів в Україні зображені на поштових марках, бо Україна з її понад 40 мільйонами людей, яка є частиною СССР, не має власних поштових випусків. „За короткий період Державности України в 1917-20 рр., не було великої змоги, змагаючись за збереження Держави, випустити багато оригінальних марок"... Використавши багато джерел, А. Сольчаник подав читачам тематичні назви-зображення на випущених здебільшого в Москві міністерством зв'язку марках осіб, які мають відношення до театрального життя в Україні, або ж як актори виступали в українських п'єсах. До кожної історичної постаті автор подав короткі біографічні та ін. дані. Між драматургами-українцями, або які творили в Україні чи писали про Україну, названі: Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Марко Кропивницький, Іван Франко, Леся Українка, Олександер Довженко, Василь Капніст, Микола Гоголь, Шолом Алейхем; між акторами: польський актор В. Богуславський зі Львова, російський актор М. Щепкін, рос. актор П. Мочалов, австрійський актор і автор Й. Нестрой, Марко Кропивницький, польська актриса Гелена Модзалевська, російська акторка Г. Федотова, болгарська акторка Адріяна Будевська. Деякі марки вийшли в Польщі, Румунії, Болгарії й ін. країнах. Всі ті постаті були пов'язані з українським театром чи драматургією. Вюлетень на 16 стор. коштує річно за всі числа 5 дол., редагує його Кеті Беррі. Хто забажав би дістати копію великих джерельних матеріялів, що їх використав Андрій Сольчаник для свого огляду, може написати англійською мовою на адресу: "FAP-Journal", 5 Glengreen, Santa Rosa, Ca., 95405, U.S.A.

„І пам'ять їх в род і род..."

Рим (УПВ). — У кожному столичному місті, а то й по більших містах світу найдемо пам'ятники, на яких багатомовна назва: „Невідомому Воїнові". Біля таких пам'ятників кожнорічно збираються вдячні співгромадяни в молитовному настрою згадати тих невідомих, що віддали своє життя, щоб інші могли жити на волі, в добрі й щасті. Цей спосіб поминок народних героїв є одним із найшляхетніших виявів вдячности народу своїм героям, зокрема тим безіменним, „імже ність числа" в кожнім народі і, яких жертва є найбільша.

Скільки український нарід має безіменних героїв і мучеників? Один Бог знає... Пролилися ріки крови, виросло великанське число могил і по українських і по чужих землях, а яке велике їхнє число по безмежних холодних просторах Сибіру? Немає й сліду по тих могилах. Це не розлученість говорить із нас, але трагічні факти кількох століть поневолення говорять мовою історії. Двадцяте століття, що зближається до свого кінця, посіяло найбільше живо, і то самого найкращого цвіту людських жертв. Чи поставлено для них пам'ятник? Чи є для них місце на згадку „Невідомому Замученому"? В Україні — ні. Поза Україною? Носимо їх пам'ять у серцях у наших молитвах при різних нагодах.

Але потрібний і зовнішній спосіб, щоб їх гідно пом'янути і цим лишити можливість усім живим і ненародженим братам згадати завжди тих, що стануть зерном нашої волі й воскресіння.

У крипті й її навах Софійського Собору у Римі визначено місце, де можна буд примістити пропам'ятні плити для збереження пам'ят неповинних жертв, з відоми ми нам прізвищами для їхньої вічної пам'яті між нами. Покликано мистецько-технічну комісію, яка випрацює проєкт величини й форми теж пропам'ятних плиток, виготовить зразок напису, встановить матеріял, з якого плитки будуть виконані, та подасть до відома зацікавлених, що хотіли б у такий спосіб поставити пам'ятник по своїм рідним чи знайомім, якого могила остане на землі на все незнана.

Зголошення і запити в справі цін проситься слати на адресу: „Visti z Rymu". Via Boccea, 478; 00166 Roma, Italia.

РАДІОСЕРІЯ ПРО СУЧАСНУ УКРАЇНСЬКУ СОВЄТСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ

Українська студентська радіогрупа „Колос" при CFRW-FM радіо у Вінніпегу є спонзором серії про сучасну українську літературу, яку веде проф. Ярослав Розумний з Манітобського університету. Серію можна слухати кожного понеділка о 7-ій год. вечора на програмі „Думи", на хвилі 94.3 вашого радіоприймача до 26 березня ц.р. Серія складається з п'ятьох частин і буде теж передаватися на студентських радіопрограмах у Торонті, Саскатуні та Ванкувері. Питання й побажання просимо звертати на адресу: "Kolos" Productions, P.O. Box 1084, Winnipeg, Man., Canada, c/o Roman Onufrijchuk.

Дар наших мистців для пластової молоді

Це незвичайно додатнє явище, що українські мистці розуміють важливість пластової виховної праці й потребу вести цю працю у відповідно доброму приміщенні, саме в місті Ню Йорку, де вулиця і довкілля повні небезпек.

І так 22 наших відомих малярів подарувало свої картини на те, щоб можна було серед громадянства зібрати левну суму гроша на сплачення перебудови Пластового Дому в Ню Йорку.

Завдяки справності й наполегливості імпрезового референта Пластової Фундації пл. сен. Михайла Івасівки та щирої помочі відомого широко мистця п. Т. Шумиловича свої праці жертвували: Б. Божемський, Т. Венгринович, Я. Вижницький, Я. Гніздовський, Л. Грицан-Сушків, О. Дядинюк, Є. Ерис, І. Зелик, К. Кричевська, Л. Кузьма, Г. Мирошниченко - Кузьма, Л. Морозова, З. Онишкевич, Б. Панчак, В. Писарівська, Ю. Полюга, Я. Самійло, Є. Стефанів, Б. Титла, І. Фединишин, К. Шонк-Русич, Т. Шумилович.

Виставка подарованих творів, а рівночасно можливість їх здобути, відбулися заходами Пластової Фундації, Пластової Станиці, Пластприяту та Осередка Праці УПС в неділю 4-го березня ц.р. під наглядом пл. сен. П. Книш у залі Пластового Дому й зібрала багато зацікавленої публіки, зокрема із пластунів та членів Пластприяту. Між щасливцями, що здобули образи, були: Е. Данилюк, Й. Возьний, В. Кейс, Ю. Кушнір, д-р Р. Мороз, С. Мельник, А. Ластовецький, О. Лопатинська, д-р О. Оришкевич, Л. Попович, Х. Пастернак, Р. Рогожа, Р. Сафіян, Л. Стебельська, К. Олива, Е. Шабуня, Л. Чорна, І. Червінський, П. Хом'як, О. Зінкевич.

Імпреза принесла 2,723.00 дол. доходу й ця сума допоможе Пластовій Фундації під проводом пл.сен. В. Вишневського зменшити відповідальність за сплачення цього дому, який служить пластовій молоді на зайняття, вечірки й зустрічі та допомагає своєю привітливістю й модерним устаткуванням вдержувати нашу дітвору у товаристві однолітків та під відповідною опікою, а перш усього здалеку від небезпечної під кожним оглядом ню-йоркської вулиці.

О.К.

Нарікають на відсутність критики дитячої літератури

Київ. — 70-річна відома письменниця і поетка для дітей Наталя Забіла в інтерв'ю для „Молоді України" з 4-го березня, нарікає на відсутність серйозних критичних оглядів творів літератури для українських дітей в Україні. Письменниця сказала: „На початку 30-их років... критики дитячої літератури по суті не було. Та й нині стан її не завжди задовільний. Ті прогалини в критиці, що стосуються моєї творчости, можна віднести до всієї дитячої літератури. Замало іще людей, яким би по-справжньому боліло: що і як пишеться для дітей".

Наталя Забіла народилася 1903 року в березні у Петрограді, тепер Ленінграді, в українській родині, її прадід — відомий в Україні поет-романтик Віктор Забіла. У 1917 році родина повернулася з чужини в Україну. Хоч вихована в російській школі й культурі, Наталя Забіла відчула себе українкою і стала українською письменницею, головно для дітей. Дістала премію ім. Лесі Українки з 1972 року. У більшості її творів є „натхненні місця" — данина вимаганій комуністичній пропаганді, але кращими своїми творами Наталя Забіла міцно ввійшла в історію української літератури для дітей. Поетка сказала в день свого 70-річчя: „Писати для дітей — моє покликання і мій обов'язок".

У роковини смерти сл. п. Теодозія Носієвича

10-го березня пройшло чотири роки, як відійшов у вічність союзовий робітник, секретар 423-го Відділу ім. полк. Коновальця в Чикаго. Був він секретарем, а я предсідником Відділу. За секретарювання Покійного 423-ий Відділ був на цілу Америку і Канаду найскоріше зростаючим Відділом. Відділ зріс до числа 85 членів і 3-ох конвенційних делегатів. Ще й тепер буде мати 3-х делегатів, але зросту не виказує, навпаки маліє. Важко сьогодні дістати відділового секретаря типу Теодозія Носієвича. Відділ був кілька разів прапороносцем переходового прапору Чикагської округи. Відділ закупив дім з з двома склепами і 4-ма мешканнями. Мав свій Клюб, де сходилися не лише члени, але й люди з інших організацій. Покійний жив Відділом і Клюбом.

Т. Носієвич уроджене́ць м. Серет на Буковині, походив з учительської родини. По матурі став високим урядовцем румунських залізниць. Під час німецької окупації був господарським районовим у Львові. Від 1952 до 1966 р. був секретарем Відділу, зорганізованим автором допису, при допомозі бл. п. організатора УНСоюзу Дмитра Білецького в 1951 році. В Чикаго перебував від часу свого приїзду до Америки і був довгий час, 10 літ, секретарем Окружного комітету УНСоюзу, членом уряду православного храму св. Володимира, урядником Ловецького Клюбу, організації „Буковина" і інших.

Тих кілька слів хай буде на згадку про нього, замість надгробного слова, якого я не мав нагоди виголосити.

Степан Куропась

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
ОКРУЖНА РАДА І ВІДДІЛИ ОКРУГИ ЧИКАГА
повідомляють, що
в неділю, 25-го березня 1973 року
— відбудеться —
БЕНКЕТ
в залі: FERRARA MANOR
5609 West North Avenue, Chicago, Ill.
Головну промову виголосить д-р ОМЕЛЯН ПРІЦАК
Професор Гарвардського Університету
У програмі: МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА.
Ввесь дохід призначений на Фонд Української Мови в Університеті Чикаго.
Коктейл: год. 1-ша по пол. Бенкет: 1:30 по пол.

Увага! ГЕМСТЕД, Л. АЙЛАНД і ОКОЛИЦЯ! Увага!
Неділя, 1-го квітня 1973 року
год. 4-та вечора
УКРАЇНСЬКИЙ ПАРОХІЯЛЬНИЙ ЦЕНТР СВ. ВОЛОДИМИРА
Union Avenue, UNIONDALE, N.Y. (Hempstead)
УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ АНСАМБЛЬ — НЮ ЙОРК
після повного успіху в Ню Йорку, Філядельфії і Чикаго — останні вистави.
виконає комічну оперету на 3 дії
ЗАПОРОЖЕЦЬ за ДУНАЄМ
Музика М. С. Гулака-Артемовського
ВИКОНАВЦІ:
І. Карась — Л. Рейнарович, Львівська Опера; Одарка — Г. Андреадіс, Опера Кольон, Буенос Айрес; Оксана — М. Кокольська, Ситі Опера, Ню Йорк; Андрій — М. Годзик, Опера Де Ля Плята, Арґентина; Султан — Й. Гошовецький, Оперний Ансамбль; Імам — В. Карпинич, Оперний Ансамбль; Селіх-Ага — Т. Федорович, Арт. Харківського Драм. Театру
Камерна оркестра. Хор Оперного Ансамблю. Муз. кер. проф. О. Стратичук. Реж. — Т. Федорович. Концертмайстри: проф. А. Берник і В. Босий. Танки — О. Гевза, група СУМА „Верховина". Декорації Оперн. Ансамблю. Козачки, козаки, женці, слуги Султана, турецька варта.
Діється в Туреччині.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ПАССЕЙК-КЛІФТОН, Н. Дж.
подає до відома, що його
ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
— відбудуться —
в неділю, 1-го квітня 1973 року
о годині 6-ій вечора
в Українській Централі
при 240 Гоуп Евеню в Пассейку, Н. Дж.
Просимо всіх Платників Національного Фонду з Пассейку і округи обов'язково прибути на ці збори.
ЕКЗЕКУТИВА

40-ЛІТТЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
— відзначатиме —
ГРОМАДА НЮАРКУ-ІРВІНГТОНУ
дня 25-го березня 1973 року

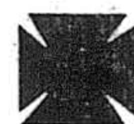
- УРОЧИСТИМИ СЛУЖБАМИ БОЖИМИ в Українських Православних Церквах СВ. ТРОЙЦІ і ВОЗНЕСІННЯ та МОЛЕБНЕМ в 1-ій год. по пол. в Українській Католицькій Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.
- ВІЧЕМ, що відбудеться о год. 5-ій по пол. в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 140 Проспект Аве., ІРВІНГТОН, Н. Дж., на якому промовлятиме проф. д-р ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО з Ню Йорку.

Напередодні відзначування відбудеться пресова конференція, заходами Американського Червоного Хреста.
УККА — Нюарк-Ірвінгтон

Праприм'єра п'єси Жана Ануї „Медея", в українському перекладі МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА, відбулася 15 грудня 1970-го року у Філядельфії. Любителі театрального мистецтва, які не мали нагоди побачити цієї драми, можуть тепер послухати на платівці найкращі драматичні уривки з п'єси у виконанні артистів, які створили пам'ятні сценічні образи: ВІРА ЛЕВИЦЬКА (Медея), МАРІЯ СТЕПОВА - КАРПІЯК (Нянька), БОГДАН ПАЗДРІЙ (Ясон), ЕВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ (Післанець і Вартовий). Інформаційна програмка включає широкоохопну статтю д-ра ГРИГОРА ЛУЖНИЦЬКОГО, проєкти костюмів ВОЛОДИМИРА ВАЧИНСЬКОГО і кольорові знімки ОРЕСТА ВОРОНЕВИЧА. Продуцент: ЮРІЙ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Жан Ануї
МЕДЕЯ
Число каталогу Конґресової Бібліотеки 72-750891
Ціна платівки $5.00.
Передпродаж:
„ARKA" 48 East 7th St. New York, N.Y. 10003
„СУРМА" 11 East 7th St. New York, N.Y. 10003

ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ
ВІДДІЛ в БАЛТИМОРІ
з жалем повідомляє зорганізоване Членство бувших Вояків Українців, що в понеділок, 5-го березня 1973 р. несподівано відійшов у Вічність наш Заступник Голови

бл. п. ВОЛОДИМИР ЧОРНОДОЛЬСЬКИЙ
б. підхор. УГА, учасник Визвольних Змагань, голова місцевого Відділу УККА та визначний член багатьох українських організацій Балтимору.
ПОХОРОН відбувся 10-го березня 1973 року на місцевий український цвинтар.
Опечаленій Дружині і Синові та всій Родині Покійного, складаємо вислови найсердечнішого та щирого співчуття.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА — Балтимор

Балетна Школа
РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
ПІД ПАТРОНАТОМ ФКУ ПРИ ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
— презентує —
Пригоди ПЕР ГІНТА
Балет в трьох діях
Опертий на драмі ІБСЕНА до музики Е. ҐРІҐА
в
Brooklyn Academy of Music
30 Lafayette Avenue, Brooklyn, N.Y.
Неділя, 8-го квітня 1973 року, година 2:30 по полудні
- Постановка, хореографія — РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА
- Декорації — ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ

ПОНАД СТО МОЛОДИХ ТАНЦЮРИСТІВ — УЧНІВ БАЛЕТНОЇ ШКОЛИ
Дохід на ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
Квитки вступу — в книгарнях: АРКА, ЕКО, СУРМА

Л. ЛУЦІВ
ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна 80 центів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
Неділя, 25-го березня 1973 року, год. 4-та по пол.
1952 — — 1972
КОНЦЕРТ ВІДДІЛІВ УМІ
Ню Йорку, Нюарку, Філядельфії і Джерзі Ситі
УЧАСТЬ БЕРУТЬ: Я. Булик, В. Булик, Р. Ворох, О. Гарасимчук, Б. Головецький, І. Грабарчук, М. Грицак, Я. Грицай, Н. Гурин, Н. Глінка, А. Гудзовата, Л. Думич, Л. Клюк, К. Кривецька, М. Кучинська, Ф. Марфі, М. Матай, І. Нессен, М. Нессен, М. Процик, Л. Рудий, О. Рудий, Л. Семанишин, М. Сиґіда, М. Українська, К. Хухра, В. Шевчук, С. Шерег, Н. Яворська, В. Яремчук.
Заля УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ, ІНК.
2 Схід 79-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого
ЗЯТЯ і ШУРИНА
бл. п. інж. ВОЛОДИМИРА СТРІЛЕЦЬКОГО
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, дня 23-го березня 1973 р.
о год. 7:30 рано
в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ в ЧИКАГО, Ілл.
Про спільні молитви просять Родину, Приятелів та Знайомих
МАРІЯ ДУЛИН
і доктор ГРИГОРІЙ ДУЛИН

Замість квітів на могилу
сл. п. мґра КОНСТАНТИНА ЛИСКА
складаємо 25.00 долярів
на Кодекс Українських Народніх Мелодій.
Д-р Юліян, Анна і д-р Марта ПОЛІТИЛО

Дебют пластового гуртка „Чорнобривки"

Це був уже дев'ятнадцятий з черги дебют пластунок з рамени Пласт Приюту, Нюаркської Станиці. Дебют цей відбувся в рямках традиційних, карнавалових вечерниць 17-го лютого ц. р. у залі Бирчвуд Манор у Випані, Н. Дж.

Презентація дебютанток розпочалась о год. 9:30 вечора в приявності 600 осіб — батьків, гостей і численної молоді. Як і щорічно презентацію дебютанток проводила п-і Августина Хома, ініціяторка дебютів пластунок на терені Нюарку, а в заступстві Ярослава Яворського, який щорічно проводив церемоніялом дебюту, виступив Ігор Ляшок. З привітанням до присутніх, відкриваючи презентацію, звернувся мгр Остап Олесницький, заступник голови Пласт Приюту. Дебютанток привітав станичний, пл. сен. Володимир Воловодюк, представляючи їх і їхніх ескортів. На подіюм, в білому, підходили дебютантки — всі проміннї й гарні самою вже юністю. Відбувалися уклони, підходили батьки дебютанток, щоб затанцювати першого вальса зі своїми донями; витворювалася атмосфера притаманна хвилинам коли батьки й матері наче б то з деяким здивуванням, але схвильовано і з радістю зустрічають ще дітей і вже дорослих.

На забаві грала оркестра „Темпо" під орудою Іринея Коваля, активного члена Пласту. Господарем вечерниць був мгр Мирон Возняк. Забава тривала до год. 2.30 ночі.

Дебютантки гуртка „Чорнобривки". На фото (зліва): Мотря Ходновська і Ігор Бойцун, Христина Клапіщак і Олександер Стефанюк, Віра Потежна і Юрій Клапіщак, Марта Коленська і Ігор Школяр, Дана Шебунчак і Орест Лебедь, Ірена Мандрусяк і Володимир Ткач, Зоряна Галібей і Степан Пелещук, Оксана Напора і Андрій Федів, Ірена Пелех і Олександер Мазяр, Уліта Ольшанівська та Степан Федоровський

На цьогорічні карнавалові вечерниці відгукнулась американська преса. У недільному числі „Стар Леджер", з 25-го лютого, на сторінці другій — в рубриці „Мода, дім і родина" в статті п. н. „Молоді дебютантки на вершинах товариського життя", кореспондентка Барбара Кукла подала перебіг церемоніялу презентації дебютанток і забави. На цій же, цілій сторінці, вміщено шість знімок великого формату — однієї з гуртком дебютанток і п'ять з поодинокими дебютантками і їхніми ескортами.

Л. К.

Не буде контролі цін на сільськогосподарські продукти

Вашингтон. — Погоджуючися з тим, що зріст цін на сільськогосподарські продукти має інфляційний характер, президент Ніксон, однак, відмовився від введення контролі цін на ці продукти. Президент мотивував це тим, що введення контролі цін вплинуло б не так на їх зниження, а на зниження продукції, що у свою чергу мало б ще гірші наслідки. На думку Президента, самі американці можуть добитися зниження цін, „селективно купуючи", бо це примусить продавців втримувати ціни на належному рівні. Щоб у якійсь мірі вплинути на здешевлення коштів волового м'яса, уряд плянує скасувати тарифну оплату на імпортоване волове м'ясо у висоті 3%. Найважливішим фактором, який заважить на цінах, — як заявив на своїй пресовій конференції президент Ніксон 15 березня, буде збільшення сільськогосподарської продукції в ЗСА.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ПОЛІЦІЯ НА БЕРМУДАХ ПОСИЛЕНО РОЗШУКУЄ вбивців губернатора Ричарда Шерплса і його ад'ютанта. Припускають, що вбивство було виконане з політичною метою. З Англії прибули 10 членів контррозвідки „Скотлянд Ярду". Покищо підозріння падають на екстремістів із групи „Чорних беретів", але можливо, що вбивці прибули з-за кордону.

КОЛИШНІЙ АРГЕНТИНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Хуан Перон, якому 76 років і який перебуває в Еспанії, дуже задоволений з вислідів президентських виборів у Аргентині, що їх виграв його ставленик Кампоре. Можливо Перон прибуде на інавгурацію президента Кампоре.

ТРИ ГОДИНИ ТРИВАВ СТРАЙК працівників нюйоркського щоденника „Дейлі Нюз", які розсилають і розвозять ту газету. Страйк був виник на знак протесту проти якоїсь дисциплінарної покари одного з робітників. Справу полагодили, і через 3 години газету почали знову довозити до кіосків та продавати.

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ ПСИХОЛОГІВ вивчала вплив голосної барабанної музики типу „рок-ен-ролл" на різного виду мавп. Виявилося, що та музика діє на тварин дуже пригнічуюче: вони немов затикають вуха лапами, кривляться, скоро становляться в'ялими і навіть відмовляються їсти найбільш улюблені харчі.

НА ПОНАД 9 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ ПРОДАВАЛИ щороку бандити з Брукляну, Н. Й. отруйного наркотику „героїни". В тій зграї „працювали" біля 100 осіб. Поліція вже зловила керівника зграї Дж. Джонсона та його головних чотирьох „співпрацівників". Про їх арешт, як і деяких інших членів тієї групи злочинців, повідомив бруклинський прокурор Голд.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕІР ЗАЯВИЛА, що Ізраїль може передати арабській Йорданії „опіку" над двома святощами мусульманського світу, якими є дві мошеї в старій дільниці Єрусалиму, яка колись належала до йорданської держави. Однак Голда Меір твердить, що Єрусалим повинен залишитись, як цілість під ізраїльською владою. Голда Меір заявила також, що Ізраїль не виречеться місцевости Шарм ель Шеїх, яка панує над Тіранською протокою, що веде до Червоного моря. Проголошення Єгиптом бльокади тієї протоки спричинило вибух ізраїльсько - арабської війни у 1967 році.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗВЕРНУВСЯ до президента Сугарта з просьбою, щоби він прийняв президентуру на дальших 5 років. У відповіді Сугарто повідомив, що не відмовляється від дальшого кандидування. Вибори відбудуться наприкінці цього року.

ПРЕЗИДЕНТ КАМБОДЖІ ЛОН НОЛЬ ЗАПОВІВ переведення вневдовзі парляментарних виборів, дармащо в Камбоджі все ще триває війна і комуністи мають під своєю владою більше території, як їх має леґальний державний уряд. Лон Ноль назвав заклик до виборів „миролюбним жестом" на адресу комуністів, які можуть взяти участь у виборах. Американські кореспонденти твердять, що уряд в Камбоджі виявився нездатним зорганізувати армію — без уваги на всю допомогу від Америки, і що державний апарат пережертий корупцією.

Посилюють комуністичну індоктринацію молоді в Україні

Київ. — Тут закінчилися наради бюра ЦК ЛКСМ (комсомольської організації), на якій, як інформує „Молодь України" з 11 березня, зроблено „підсумки республіканського огляду роботи клясних комсомольських організацій і груп „Партії на вірність присягаєм", присвяченого 50-річчю з дня утворення СССР". Групи „Партії на вірність присягаєм" — це іновація в організаційній структурі комсомолу. Члени таких груп мають за завдання сприяти „залученню шкільної молоді до участи у всесоюзному ленінському заліку „Рішення XXIV з'їзду КПРС — в життя" та „вивчанню теоретичної спадщини клясиків марксизму-ленінізму, матеріялів XXIV з'їзду КПСС „доповіді Л. І. Брежнєва „Про 50-річчя СССР", документів з'їздів і пленумів ВЛКСМ". Коротко, йдеться тут про додаткову форму комуністичної індокринізації молоді в Україні та СССР в цілому.

Фільм Ярослава Кулинича „Поїзд в Україну" йтиме в 5 містах

Ню Йорк. — Новий документальний кольоровий фільм кінопродуцента Ярослава Кулинича „Поїзд в Україну" буде демонструватись у березні - квітні в 5-х містах. У фільмі показано Україну в наших часах, з її новими будовами будовами, красою природи, важкою працею жінок, чорними ринками, розбити дорогами тощо. Фільм буде висвітлений у Елізабеті, Н. Дж., 17 березня, о 5:30 і о 8-й вечора в УНДомі при 214 Фултон вулиці, в Джерзі Сити 18 березня, в УНДомі при 90 Фліт вул., о 2, 4:30 та 7-й вечора, у Чикаґо в суботу й неділю 24-25 березня — кілька сеансів у Домі СУМА, в суботу 7-го квітня в Клівленді - Пармі в залі церкви св. Иосафата. У Детройті фільм „Поїзд в Україну" йтиме три дні: у неділю 8 квітня о 2 і 4:30 в УНДомі при Мартин Захід, того ж вечора в Укр. Горожанському Клюбі о 8-й вечора при вулиці Карпентер, а в понеділок та вівторок — там же, о 7-й г. вечора. Висвітлення фільму триває 2 години. Ярослав Кулинич недавно здобув маґістерку з ділянки кінематографії та брав участь в американській кіноекспедиції до СССР, побувавши також в Україні. Деякі частини фільму він закупив у інших туристів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 18-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського, 482 Мейн вул. Проситься прибути. — Іван Вурний, секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні збори 125 Відд. о год. 1:30 по пол. в залі УНС, 845 Вестерн Аве. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — Ст. Касіян, фін. секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні збори Т-ва ім. Є. Коновальця 423 Відд. о год. 3 по пол. в домівці, 2435 Вест Чикаґо Аве. Проситься вирівняти членські вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Иосафата 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гадсон Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — М. Яремчук, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Говп Аве. (В квітні збори відбудуться 15-го). На зборах — вибір Комітету для посвячення прапору, який відбудеться 9 грудня. Проситься чл. прибути. — В. Марущак, рек. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Николая 175 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі при вул. Марcн ч. 4655. Проситься вирівняти вкладки. — Я. Вазюк, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в кл. ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд. о год. 2 по пол. в залі церкви св. Михаїла при Чеснат вул. Проситься вирівняти вкладки. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. від год. 11-1, в залі Укр. Правосл. Церкви при 635 Broad St. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Гр. Клименко, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія 288-ий Відд. о год. 12:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 817 Линн Аве. Проситься вирівняти вкладки. — А. Данилюк, предс., В. Заґвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні збори Т-ва ім. Д. Вітовського 301 Відд. о год. 12-ій в пол. при В. Кортез вул. Збори відбудуться при кожній кількості на годину пізніше. — В. Іващук, гол., П. Врублевський, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. Проситься чл. прибути. — Управа.